

Wat wil de ChristenUnie?

✓ EEN SAMENLEVING MET TOEKOMST VOOR ONZE KINDEREN

Dat wij kiezen voor toekomstige generaties, is voor ons een principiële keuze. Een hoopvolle toekomst is immers ons wenkend perspectief. Daarom maken we ons hard voor een gezonde en groene economie, een verantwoord klimaat- en energiebeleid, goed en toegankelijk onderwijs en een einde aan de tweedeling op de arbeidsmarkt. We streven naar een open en inclusieve samenleving, waarin alle jongeren gelijke kansen hebben. We vechten voor een eerlijk en houdbaar pensioenbeleid voor jong en oud. We willen ten slotte een land dat door verantwoordelijk beheer zorgdraagt voor de schepping. Zo laten we voor de volgende generaties een land achter waar de kwaliteit van water, lucht, bodem en natuur in ieder geval niet verder achteruitgaat.

✓ Een samenleving waarin iedereen meetelt en meedoet

Wij kiezen voor een land waar uit liefde voor de naaste iedereen meetelt. Vanuit dat vertrekpunt willen we dat het leven altijd beschermwaardig is en gezinnen veilige havens kunnen zijn. Dat iedereen gelijkwaardig is en meetelt: vluchtelingen én mensen met een beperking, zorgbehoevende ouderen én mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt, Nederlanders die vele generaties hier leven én kinderen van migranten. En meetellen betekent in onze ogen ook meedóén. We staan voor een samenleving waaraan iedereen – jong en oud, betaald of onbetaald – een bijdrage levert.

✓ EEN SAMENLEVING DIE VREDE EN VRIJHEID BLIJFT ZOEKEN

Wij blijven pal staan voor de vrijheid van godsdienst, de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van onderwijs. Terwijl we ons blijvend oriënteren op onze identiteit, op waar we vandaan komen en waar we grondwettelijk voor staan, komen we op voor de verdediging van die vrijheid en identiteit. We verdedigen ons tegen de dreiging van het islamitische jihadisme. We verzetten ons tegen bedreigingen van binnenuit en

van buitenaf. We strijden voor een land waar de kleinmenselijke tegenstellingen vervagen en het gemeenschappelijke oplicht.

Wij bedrijven politiek vanuit de overtuiging dat de overheid zich bescheiden moet opstellen en vooral betrokken dient te zijn op mensen. Dat zij pal staat voor onze christelijke waarden en vrijheden. Dat zij oog heeft voor de vele hoopvolle voorbeelden van talentvolle mensen die zich inzetten voor de samenleving. Dat zij in onze gebroken wereld de zorgbehoevende nabij is. Voor zo'n overheid maken wij ons hard.

HOOFDLIJNEN VERKIEZINGSPROGRAMMA

1 TOEKOMST VOOR ONZE KINDEREN

Wij vinden de toekomst van onze kinderen belangrijk. Daarom kiezen we voor de best denkbare basis: een veilig gezin. In een veilig gezin komen kinderen immers het beste tot ontplooiing. Om die ambitie te verwezenlijken, willen we 1 miljard extra investeren. Daarmee kunnen we de kinderbijslag en het kindgebonden budget verhogen en het bevallings-, ouderschaps- en zorgverlof uitbreiden.

Ook willen we voor onze kinderen het beste onderwijs. We ruimen daarom 1 miljard in voor topleraren en voor uitmuntend beroepsonderwijs dat naadloos op de arbeidsmarkt aansluit. Een leven lang leren moet de norm worden. En voor onderzoek en innovatie moet extra geld worden vrijgespeeld. En nog iets: wij voeren de basisbeurs weer in voor iedereen die wil studeren. Ja, voor iedereen.

Een integratiebeleid dat nieuwkomers helpt onze medeburgers te worden

Wat is het verschil tussen mensenrechten en burgerrechten? De eerste zijn universeel, de tweede per land specifiek. Medemens ben je van nature, medeburger moet je worden. Deze noties worden in het huidige Nederlandse migratie- en integratiebeleid voor het gemak vaak op één hoop gegooid. Met een verblijfsvergunning krijg je in Nederland recht op bijstand, toeslagen en allerlei zorgregelingen. Veel nieuwkomers komen echter nauwelijks weg uit ons te beschermende en weinig activerende vangnet. Daarnaast is een aantal migranten maar beperkt loyaal aan onze rechtsstaat. Je hoeft geen raketgeleerde te zijn om te concluderen dat de huidige aanpak niet werkt.

zijn we ervan overtuigd dat het tijd is voor nieuw model, afgestemd op de actuele ontwikkelingen. Een model dat activeert en ontzorgt. We maken ons sterk voor een verplicht fulltime leer-werktraject, dat tenminste zolang als nodig wordt gevolgd, maar in principe twee jaar duurt. Onderdelen van het traject zijn het leren van de taal, burgerschapsvorming en (vrijwilligers)werk. Tijdens het traject ontvangt de nieuwkomer onderdak, zorg, onderwijs, toegang tot de arbeidsmarkt en zo nodig leefgeld. Op basis van goede resultaten kan het traject worden beëindigd. Alleen op deze manier helpen we nieuwkomers vanaf dag één burger te worden van ons land en deel uit te maken van onze gemeenschap.

Wij blijven pal staan voor het recht van vreemdeling en vluchteling. Dat is en blijft ons uitgangspunt. Tegelijk

2

MENSELIJKE ZORG VAN WARBLOEDIGE PROFESSIONALS

Ieder mens verdient het tot ontplooiing te komen, te worden beschermd en zorg te ontvangen. Vanaf het prille begin tot het stervensuur toe. Hoe we dat concreet voor ons zien? Wij willen dat mensen op maat gesneden zorg ontvangen van warmbloedige professionals, met hart voor hun werk. We willen meer ruimte voor huisartsen en wijkverpleegkundigen. We vinden het belangrijk dat mensen waar mogelijk en noodzakelijk zorg krijgen in hun thuissituatie. Wat ons betreft wordt het eigen risico fors verlaagd en trekken we met kapmessen bewapend het woud van polissen in. Specialisten? Allemaal in loondienst. Stapeling van eigen bijdragen? Stop! We ontzien chronisch zieken en gehandicapten. Er gaat meer geld naar preventie. En alleen de allerbeste verpleeghuiszorg is goed genoeg.

4 EEN KOPPOSITIE VOOR NEDERLAND OP WEG NAAR EEN GROENE ECONOMIE

Nederland moet het voortouw nemen in de omslag naar een schone en circulaire economie. Want de verandering van het klimaat heeft weliswaar grote gevolgen voor onszelf, maar de consequenties voor arme landen en gebieden zijn desastreus. In oppervlakkige zin gaat klimaatverandering misschien over CO2 en smeltende poolkappen, maar ten diepste is het natuurlijk een zaak van recht brengen en verantwoordelijkheid nemen. Hoe zien we dat voor ons? We maken ons steeds minder afhankelijk van fossiele energie, die onze gezondheid bedreigt en onze economie kwetsbaar maakt voor invloed van buitenlandse mogendheden. We realiseren met ondernemers en burgers binnen één generatie een volledig duurzame energievoorziening. We investeren in innovatie en een veilige delta. Energiebesparing maken we aantrekkelijk, en vervuiling belasten we zwaarder. En last but not least: een deel van de pensioenvermogens investeren we in de energietransitie. Als we vandaag beginnen met verduurzamen, pakken we zonder twijfel een fikse voorsprong in technologische innovatie en vergroten we onze kansen op export.

5 Een samenleving die wil bijdragen aan de gemeenschap

‘Wat kan ik voor mijn land betekenen?’ vinden wij een betere vraag dan ‘Wat kan mijn land voor mij doen?’ Vanuit dat vertrekpunt vinden wij de invoering van een maatschappelijke dienstplicht voor iedereen die 18 wordt een heel goed idee. Jongeren zetten hun talenten in op het vlak van sport of veiligheid, in de politiek, het openbaar groen, de zorg of welke maatschappelijke sector ook. Of ze nu van het platteland komen of uit een grootstedelijke wijk, of ze academisch geschoold worden of een mbo-opleiding volgen: ze maken zich op een natuurlijke manier de normen en waarden van onze samenleving eigen, stimuleren integratie en doen relevante werkervaring op. Daar staat wat tegenover. Vervulling van deze dienstplicht geeft recht op kwijtschelding van (een deel van) studie- of andere schulden.

6 WERK MET PERSPECTIEF VOOR ONDERNEMER EN WERKNEMER

Ons ideaalbeeld voor de arbeidsmarkt? Jongeren hebben binnen no-time een vaste baan, werkloze ouderen gaan weer aan het werk, jonge ouders krijgen meer vrijheid om hun baan en de zorg voor hun gezin te combineren. En verder? De VAR komt terug, want modelcontracten functioneren niet. Zzp'ers krijgen een collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering op minimumniveau. De WW (Werkloosheidswet) wordt

getransformeerd tot de WOW (Werk-Opleiding-Werk), met inzet van de transitievergoeding. Bedrijven die mantelzorgkosten maken en bedrijven die ouderen of mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst nemen, ontvangen een tegemoetkoming. Kleine bedrijven betalen maximaal één jaar loon door bij ziekte en arbeidsongeschiktheid. De periode dat grote bedrijven verantwoordelijk zijn voor oud-werknemers met een ziekte, perken we danig in. Door de arbeidslasten fors te verlagen, gaat werk meer lonen. Het resultaat? Meer nettoloon, goedkopere arbeid. Dát is ons ideaalbeeld voor de arbeidsmarkt in een notendop.

KIJK VOOR ONS VOLLEDIGE VERKIEZINGSPROGRAMMA OP WWW.CHRISTENUNIE.NL/VERKIEZINGSPROGRAMMA

7 Eerlijke belastingen en houdbare pensioenen

Dankzij een hervorming van het belastingstelsel worden belastingen eenvoudiger, eerlijker en groener en gaat werken meer lonen. Het resultaat? Een significante lastenverlaging voor huishoudens van ongeveer 5 miljard euro. Iedereen, maar vooral de lage en middeninkomens, profiteert van deze herziening: jong en oud, het eenverdienersgezin met jonge kinderen en de oudere met een klein aanvullend pensioen. We stellen een zogenoemd tweeschijventarief voor in de loon- en inkomstenbelasting. Tot een inkomen van 70.000 euro (twee keer modaal) geldt een basistarief van 35 procent; voor hogere inkomens hanteren we een toptarief van 49 procent. Het basistarief kan op termijn verder omlaag en alle

afrekkosten worden tegen dit basistarief fiscaal aftrekbaar. Milieuvervuiling gaan we zwaarder belasten en bij het lage btw-tarief leggen we de focus nadrukkelijker op de eerste levensbehoeften.

Iedereen heeft recht op een goed pensioen, ook de jongeren van vandaag. We streven daarom naar een eerlijk en houdbaar pensioenstelsel, waarbij we de traditionele tweedeling tussen jong en oud doorbreken. Onze oplossing? Pensioenhervorming. De verplichte deelname en collectieve risicodeling houden we intact, maar iedereen krijgt daarnaast een persoonlijk pensioenpotje. Met deze veranderingen blijven gepensioneerden in hun koopkracht ongeschonden.

9 Impulsen voor de regio

Wij willen graag investeren in de regio's. Veel van de (extra) middelen voor veiligheid, infrastructuur en energietransitie vloeien wat ons betreft naar de regionale economie. Denk aan de verbetering van knelpunten in de regionale infrastructuur van weg, water en rail. Extra investeringen in defensie? Prima, maar dat geld gaat naar projecten buiten de Randstad: (her)opening van kazernes, extra werkgelegenheid en een economische impuls voor de regio's van ons land. De extra uitgaven voor verduurzaming van onze energievoorzieningen? Juist, die sturen we zo veel mogelijk naar de regio. Noord-Nederland wordt een gebied waar innovaties op energiegebied in de praktijk als eerste worden toegepast. De gaswinning in Groningen wordt zo snel mogelijk afgebouwd uit het oogpunt van veiligheid.

10 VREDE EN VEILIGHEID OP HET WERELDTONEEL

De situatie op het wereldtoneel is er de laatste jaren niet stabiel op geworden. Conflicten elders en spanningen hier zijn meer dan ooit met elkaar verknoot. Ons antwoord? Blijf investeren in vrede en veiligheid. Dichtbij en ver weg. We investeren extra in politie: duizend wijkagenten erbij plus extra researchcapaciteit.

En we willen dat de uitgaven voor defensie de komende kabinetsperiode ten minste met structureel 2 miljard groeien. Om zinvol te kunnen investeren in regionale opvang van vluchtelingen, veiligheid, stabiliteit en ontwikkeling in crisisgebieden, maken we minimaal 1 miljard extra vrij. Het is immers onze plicht niet alleen ons eigen land te beschermen, maar ook naar vermogen bij te dragen aan de vrede en veiligheid van onze medemensen elders.

8

EEN VREDIG, VEILIG, WELVAREND EN SOLIDAIR EUROPA

Wij geloven in Europa als een continent waar vrede, veiligheid, welvaart en solidariteit mogelijk zijn. In een uitdijende Europese Unie met steeds meer Brusselse bevoegdheden geloven we nadrukkelijk níét. Met welke veranderingen maken we van Europa het continent waarin wij wél geloven? Onder meer door het initiatiefrecht vergaand terug te draaien, wordt de Europese Commissie weer ondersteunend aan de lidstaten. Om te voorkomen dat als gevolg van afbrokkelend draagvlak in de samenleving essentiële samenwerking over landsgrenzen heen sneuvelt, tekenen we een nieuw ontwerp voor het Europese huis. De eurozone eenzijdig verlaten vinden wij een heel onverstandig idee. Maar om de Unie te redden, zijn we desnoods wél bereid de euro op te geven. We vragen opnieuw aandacht voor de waarde van vrede door samenwerking, kracht door eensgezindheid, welvaart door handel en gezondheid door hoge standaarden voor mens en milieu. Doordat de Europese Unie op deze manier daadwerkelijk verandert, kunnen we onze ergernis over bemoeizucht, bureaucratie en soevereiniteits-verlies voor eens en voor altijd collectief lozen.

